

Arvoisa juhlayleisö, Herra rehtori, Tervakosken yhteiskoulun entinen ja nykyinen henkilökunta ja oppilaat

Meillä on tänään monta syytä juhlia yhdessä.

Huomenna vietämme Suomen Itsenäisyyspäivää.

Isänmaamme Suomen 100- vuotias Itsenäisyys on upea menestystarina.

- Suomi on maailman vakain valtio
- Suomi on maailman turvallisim maa
- Suomessa on maailman paras hallinto
- Suomessa on maailman riippumattomin oikeuslaitos
- Suomessa on maailman vakaimmat pankit
- Suomalaisilla on maailman eniten henkilökohtaista vapautta ja valinnan vapautta
- Suomi on inhimillisen hyvinvoinnin vertailussa maailman paras maa
- Suomi pärjää maailman parhaiten ympäristön kehitystä ja tilaa kuvaavassa vertailussa
- Suomessa on maailman pienin riski altistua luonnononnettomuuksille
- Suomessa on eniten metsiä Euroopassa

(Lähde: Tilastokeskus.fi)

Miten tämä on mahdollista? Miten pieni, köyhä maa ja kansa, joka asuu maapallolla pohjoisempänä kuin mikään muu kansa, on kyennyt luomaan tämän menestystarinan? Etenkin kun meillä on- hanki ja jää, halla ja yö – ja nykyään ilmastonmuutoksen seurauksena sade, loska ja pimeys.

Vastaus ei voi olla mikään muu kuin koulu, koulutus, opetus, sivistystahto, sivistys – sydämen sivistys.

- Suomen peruskoulutus on maailman parasta
- Suomi on OECD-maiden kärkimaa koulutuksessa
- Suomi on maailman lukutaitoisin maa

(Lähde:tilastokeskus.fi)

Menestys tarvitsee tekijänsä. Tervakosken yhteiskoulu on osa tätä Suomen menestystarinaa ja yksi sen tekijöistä.

Toinen maailmasota päättyi Suomen osalta 27. huhtikuuta vuonna 1945. Tervakoski Osakeyhtiön konttoripäällikkö majuri G.A.Gröndahlin ehdotuksesta insinööri Bror Selachius hyväksytti yhteiskoulun perustamishankkeen yhtiön johtokunnassa 29.5.1946. Kokous pidettiin Suomen Pankin tiloissa ja puhetta johti pääjohtaja Sakari Tuomioja. Asia sai siis heti alkuunsa hyvin arvokkaat puitteet. Ja tämä tapahtui siis vain vuosi sodan päättymisestä.

Tosin opetus oli ottanut varaslähdön jo edellisellä syksynä Ilman virallista lupaa Pikkukirkon tiloissa opettajana Sivi Pajarinen. Oppilaita oli 25 eli pienestä alusta kasvoi merkittävä ja merkityksellinen oppilaitos Tervakosken yhteiskoulu, jossa nykyisellään on oppilaita n. 242 sekä lisäksi Janakkalan lukion opiskelijat n. 78 lukiolaista.

Oppilaita oli Tervakosken lisäksi Napialasta, Punkalta, Paistosta, Vähikkälästä, Uhkoilasta ja Hallakorvesta.

Koulun ylläpitäjänä toimi kannatusyhdistys. Sopimuskirjalla Janakkalan kunta sijoitti 350.000 mk, Tervakoski Oy 100.000 mk, Napialan

Nahkatehtaan omistaja Oskari Vaara 25.000 mk ja Tervakosken Osuuskauppa 10.000 mk kannatusyhdistyksen pääomaksi.

Silloinkin kävi niin kuten usein nykyisinkin, että alkuperäinen rahoitus ei riittänytkään hankkeeseen. Sen seurauksena Janakkalan kunta joutui sijoittamaan vielä 500.000 mk ja Tervakoski Oy 200.000 mk, jotta tarvittava Kannatusyhdistyksen pääoma saatiin kasaan. Tämän jälkeen yhdistykseen liittyi lukuisia yksityishenkilöitä.

Opetus siis alkoi Tervakosken Pikkukirkossa, mutta siirtyi seuraavana lukuvuonna Tervakoski yhtiön tiloihin Lumppulinnaan.

Uusi koulurakennus, vartavasten yhteiskouluksi suunniteltu ja tarkoitettu Patalan koulu valmistui ja vihittiin käyttöönsä keväällä 1956. Se oli rehtori Aimo Markkulan tärkeä saavutus. Rakennustoimikunnan puheenjohtajana toimi insinööri Tapio Sillantie.

Lukioluokille saatiin perustamislupa toukokuussa 1962 ja ensimmäiset ylioppilaat kirjoittivat Tervakosken Yhteiskoulun lukiosta v. 1965

Janakkalan kunnassa siirryttiin peruskoulujärjestelmään 1.8.1976.

Yksityiskoulu muuttui kunnalliseksi kouluksi ja Tervakosken yhteiskouluun liittyvissä asioissa ylintä päätösvaltaa ryhtyi käyttämään Janakkalan valtuusto.

Tervakosken yhteiskoulun lukioluokista syntyi Janakkalan kunnan ylläpitämä Tervakosken lukio, joka nyt on yhdistetty hallinnollisesti yhdessä Turengin lukion kanssa Janakkalan lukioksi.

Tervakosken yhteiskoulun tärkein resurssi ja voimavara ovat ja ovat aina olleet hyvin koulutetut ja työlleen omistautuneet rehtorit ja opettajat.

Oppimisen tärkein edellytys on motivaatio – halu oppia. Taitava opettaja osaa herättää oppilaiden oppimishalun ja mielenkiinnon opetettavaan asiaan.

Muutamia omakohtaisia muistikuvia. Olin vähikkäläläinen ja sukuni ensimmäinen oppikouluun menijä. Muistan pääsykokeen ja sen jännittävän hetken, kun menimme äitini kanssa katsomaan pääsykokeen tuloksia, jotka olivat nähtävillä koulun ulko-ovessa. Oma nimi löytyi listasta. Onnen päivä. Oppikoulun eli yhteiskoulun aloittaessani olin 10 vuotta ja 30 kiloa (aika räpäle siis). Aloitin yhteiskoulun syksyllä 67 ja kirjoitin ylioppilaaksi v. 75 eli kymmenen vuotta ensimmäisten Tervakosken ylioppilaiden jälkeen.

*koulussa ei saanut ilmaista kouluateriaa. Luokanvalvoja (Terttu Joensuu) keräsi joka kuukausi ruokarahan

* kuljetusoppilaalla oli usein kylmä, kun linja-autoa joutui odottamaan pitkiä aikoja teiniakvaariossa

* matematiikan tehtäviä pohdittiin puhelimitse luokkakavereiden kanssa (eipä ollut nettiä eikä chattiä)

jotenkin siihen aikaan se ei edes tuntunut oikein luvalliselta että läksyjä olisi tehty yhdessä ja porukalla. Mielestäni ehdottomasti paras tapa oppia.

Minun aikani oli oppilaita aiemmin mainittujen kylien lisäksi myös ainakin Rehakasta, Viralasta ja Leppäkoskelta. Lukioaikana myös Ryttylästä, Riihimäeltä, Turengista ja Lopelta.

Aikanaan myös omat kolme tyttärentäni kävivät Tervakosken yhteiskoulua Viralan kylältä.

Koululla on valtava merkitys jatko-opintojen kannalta, eväiden antajana työelämään ja koko tulevaan elämään. Bonuksena koulusta saa mukaansa usein elinikäisiä ystävyyssuhteita.

Koulun tärkeimmät tehtävät ovat mielestäni edelleen opettaa muun muassa seuraavia asioita

- kriittinen ajattelu (ettemme ole vihapuheen ja totuuden jälkeisen ajan höynäytettävissä)
- toisten ihmisten kunnioittaminen, suvaitsevaisuus (jakamaton ihmisarvo kuuluu kaikille)
- lukeminen (avartaa maailman)
- äidinkieli (antaa kyvyn tehdä itsensä ymmärretyksi)
- laskenta (asuntolainaa ottaessa olisi hyvä osata koronlaskenta)
- vieraat kielet (että ymmärtäisimme ja tulisimme ymmärretyiksi)
- historia (että ymmärtäisimme miten tähän on tultu)
- kulttuuri, laulu, tanssi, elokuva (että elämä olisi elämisen arvoista)
- liikunta (jotta olisimme hyvinvoivia ja terveitä)
- uskonto/uskonnot, arvot
- ihmisenä elämisen taito
- taloustiedot
- biologia, fysiikka ja kemia

Jokaisella koulun työntekijällä ja jokaisella aikuisella on erittäin tärkeä rooli lasten ja nuorten elämässä. Kannustava ja kasvua tukeva ilmapiiri on lapsen terveen itsetunnon perusta. Terve itsetunto kantaa elämässä pitkälle.

Koulussa tehtävällä työllä on valtava merkitys yksittäisen oppilaan, mutta koko Suomen tulevaisuuteen. Onnittelen teitä kaikkia, jotka teette koulussa työtä. Te olette paljon vartijoina. Te olette tulevaisuuden tekijöitä.

Yhteiskoulu – yhteinen koulu -yhdessä (Suomi 100 juhlavuoden teema) oppimalla tulemme entistäkin vahvemmiksi kestävämmän maailman myrskyissä.

Kun koko koulun henkilökunta ja oppilaat tekevät työtä yhdessä voi lopputulos olla vain hyvä ellei maailman paras!

Onnea ja menestystä Tervakosken Yhteiskoululle!

Hyvää Itsenäisyyspäivää!